

Stvoření a pád

Texty na tento týden

Gn 1,26.27; 1J 4,7.8.16; Gn 3,16–19; Gn 11,1–9; Ga 3,29; Dt 7,6–11

Základní verš

„Vyvedl ho ven a pravil: ‚Pohled' na nebe a sečti hvězdy, dokážeš-li je spočítat.‘ A dodal: ‚Tak tomu bude s tvým potomstvem.‘ Abram Hospodinovi uvěřil a on mu to připočetl jako spravedlnost.“ (Gn 15,5.6)

Příběh Božího lidu začíná stvořením člověka a jeho tragickým pádem do hříchu. Každá snaha porozumět podstatě jednoty v církvi musí začít pochopením původního Božího záměru při stvoření a potřebou obnovy po pádu člověka.

První kapitoly Bible odhalují Boží záměr, aby lidstvo bylo jednou velkou rodinou. Naneštěstí tuto jednotu záhy ukončila tragédie hříchu. Z hříchu vyrůstají kořeny nejednoty a sporů jako smutné důsledky neposlušnosti. Příznaky tohoto rozdělení můžeme pozorovat u Adama a Evy již v prvním rozhovoru s Bohem poté, co jedli ze zakázaného stromu (Gn 3,12). A tak mezi důležitými cíli, které sleduje plán spasení, je i obnova původní jednoty.

Abraham, otec Božího lidu, se stal klíčovou osobou v Božím plánu spasení. V Písmu je nám představen jako příklad člověka, který byl „ospravedlněn z víry“ (Ř 4,1–5). Jde přesně o ten typ víry, která sjednocuje Boží lid navzájem a také se samotným Hospodinem. Bůh jedná prostřednictvím lidí, aby obnovil jednotu a aby představil svou vůli ztracenému lidstvu.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Láska jako základ jednoty

²⁶I řekl Bůh: „Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby. Ať lidé panují nad mořskými rybami a nad nebeským ptactvem, nad zvířaty a nad celou zemí i nad každým plazem plazícím se po zemi.“ ²⁷Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil. (Gn 1,26.27)

⁷Milování, milujme se navzájem, neboť láska je z Boha, a každý, kdo miluje, z Boha se narodil a Boha zná. ⁸Kdo nemiluje, nepoznal Boha, protože Bůh je láska. (1J 4,7.8)

Osobní studium

Z příběhu stvoření, jak je zaznamenán v Genesis 1 a 2, vyplývá jasně poselství o harmonii, která panovala na konci stvořitelského týdne. Když Bůh dokončil stvoření světa a lidé dostali za úkol naplnit zemi, zaznívá závěrečné hodnocení, že všechno je „velmi dobré“ (Gn 1,31). Tato slova se nevztahují pouze na estetický rozměr stvoření, ale i na nepřítomnost jakéhokoliv zla, konfliktu či nejednoty. Původní Boží záměr pro stvoření v sobě zahrnoval harmonické soužití a vztah vzájemné závislosti všech forem života. Harmonie, jednota a láska byly Božím ideálem a původním záměrem pro náš svět.

Co říká úvodní text o jedinečnosti stvořeného člověka, jak je to zaznamenáno ve zprávě o stvoření v Genesis 1 a 2?

Genesis kromě jiných charakteristik člověka uvádí, že Bůh stvořil člověka ke svému obrazu. Nic takového není zmíněno v souvislosti s žádným jiným stvořením. Teologové během dějin diskutovali o skutečné podstatě tohoto „obrazu“ a o přirozenosti samotného Boha. Na mnoha místech Písmo vyjadřuje podstatu Boží přirozenosti pojmem láska.

Jak na základě textu 1J 4,7.8.16 rozumíš tomu, jak jsme byli na počátku stvoření? Jaký vliv to mohlo mít na původní jednotu, která ve stvořeném světě panovala?

Bůh je láska. A protože lidé jsou také schopni milovat (a to způsobem, jakým to zbytek pozemského stvoření nedokáže), být stvořen k Božímu obrazu musí zahrnovat schopnost milovat. Láska může existovat pouze ve vztahu k druhým. Ať tedy stvoření k Božímu obrazu znamená cokoli, určitě v sobě zahrnuje i schopnost milovat – a to milovat velmi hluboce.

Aplikace

Pokus se vlastními slovy vyjádřit, jak rozumíš skutečnosti, že Bůh je láska. Podle Jana má být naší odpovědí na Boží lásku to, že „i my se máme navzájem milovat“. Jak se to projevuje ve tvém životě a v životě vašeho společenství?

První následky hříchu

¹⁶Ženě řekl: „Velice rozmnožím tvé trápení i bolesti těhotenství, syny budeš rodit v utrpení, budeš dychtit po svém muži, ale on nad tebou bude vládnout.“ ¹⁷Adamovi řekl: „Uposlechl jsi hlasu své ženy a jedl jsi ze stromu, z něhož jsem ti zakázal jíst. Kvůli tobě nechť je země prokleta; po celý svůj život z ní budeš jíst v trápení. ¹⁸Vydá ti jenom trní a hloží a budeš jíst polní byliny. ¹⁹V potu své tváře budeš jíst chléb, dokud se nenavrátiš do země, z níž jsi byl vzat. Prach jsi a v prach se navrátiš.“ (Gn 3,16–19)

Osobní studium

Následky hříchu byly nedozírné. Neposlušnost Adama a Evy způsobila narušení harmonických vztahů mezi všemi formami života. A co je ještě horší, mezi lidmi se namísto souladu objevily neshody a konflikty, které ovlivňují celé lidstvo až dodnes. Nesoulad můžeme pozorovat hned po pádu Adama a Evy do hříchu, kdy se snažili obvinít z vlastního selhání někoho jiného (Gn 3,12,13). Od té doby se vše už jen zhoršovalo.

Kromě úvodního textu si přečti i verše Gn 4,1–15. Jak jsou v těchto textech popsány následky hříchu a jeho vliv na harmonický svět stvořený Bohem?

Z neposlušnosti Adama a Evy přímo i nepřímo vyplynuly mnohé události a následky, které postupně ovlivnily všechno Boží stvoření. Celá příroda trpí následky hříchu. Hřích výrazně ovlivnil i mezilidské vztahy. Bratři Kain a Ábel, kteří si měli projevat vzájemnou péči, úctu a lásku, se postupně odcizili, protože jeden z nich se rozhodl dát přednost vlastním sobeckým sklonům místo toho, aby celým srdcem následoval Boha a jím stanovený způsob uctívání. Toto odcizení vyvrcholilo násilím a bratrovraždou. Kainovo jednání však bylo namířeno v první řadě proti Bohu a až posléze proti Ábelovi. Zlobil se na Boha (Gn 4,5) a vlastní zloba ho nakonec přivedla k nenávisti vůči Ábelovi. Neposlušnost způsobovala v mezilidských vztazích stále větší rozkol.

„I viděl Hospodin, jak se na zemi rozmnožila zlovůle člověka a že každý výtvar jeho mysli i srdce je v každé chvíli jen zlý.“ (Gn 6,5) Následkem této zkaženosti byla podle Písma potopa, v jejíž vlnách došlo k ohromujícímu zpusťování původního Božího stvoření. Ani to však Boha nevedlo k tomu, aby se lidstva vzdal. Naopak, zachránil Noema a jeho rodinu, se kterými začal znovu.

Bůh dal po potopě Noemovi a jeho potomkům důležité zaslíbení. Duha na obloze jim měla navždy připomínat Boží péči a jistotu Boží milosti a milosrdenství (Gn 9,12–17 a Iz 54,7–10). Bůh uzavřel s Noemem smlouvu a obnovil původní plán, podle kterého mělo lidstvo žít v souladu s ním a s jeho slovem.

Aplikace

Ve kterých oblastech a jakým způsobem vnáší hřích nesoulad? Jaká tvá rozhodnutí mohou vést k obnově souladu mezi tebou a lidmi kolem tebe?

Narůstání nesouladu

¹Celá země byla jednotná v řeči i v činech. ²Když táhli na východ, našli v zemi Šineáru plán a usadili se tam. ³Tu si řekli vespolek: „Nuže, nadělejme cihel a důkladně je vypalme.“ Cihly měli místo kamene a asphalt místo hlíny. ⁴Nato řekli: „Nuže, vybudujme si město a věž, jejíž vrchol bude v nebi. Tak si učiníme jméno a nebudeme rozptýleni po celé zemi.“ ⁵I sestoupil Hospodin, aby zhlédl město i věž, které synové lidští budovali. ⁶Hospodin totiž řekl: „Hle, jsou jeden lid a všichni mají jednu řeč. A toto je teprve začátek jejich díla. Pak nebudou chtít ustoupit od ničeho, co si usmyslí provést. ⁷Nuže, sestoupíme a zmateme jim tam řeč, aby si navzájem nerozuměli.“ ⁸I rozehnal je Hospodin po celé zemi, takže upustili od budování města. ⁹Proto se jeho jméno nazývá Bábel (to je Zmatek), že tam Hospodin zmátl řeč veškeré země a lid rozehnal po celé zemi. (Gn 11,1–9)

Osobní studium

Jak rozumíš příběhu zaznamenanému v úvodních verších? Co bylo příčinou zmatku a rozdělení, ke kterému došlo?

Bible zaznamenává po potopě události spojené s budováním babylonské věže, zmatením jazyků a následným rozptýlením lidí, kteří dosud hovořili jedním jazykem. Pravděpodobně to byla krása a úrodnost země mezi řekami Eufkrat a Tigris, co vedlo některé z Noemových potomků k rozhodnutí vybudovat si město a vysokou stavbu v zemi Šineáru, na dnešním území jižního Iráku (Gn 11,2).

Archeologické nálezy ukazují, že území Mezopotámie bylo hustě obydlené již od dávných historických období. Mezi první civilizace v této oblasti patřili Sumešané, jimž se přisuzuje objev klínového písma, které bylo zaznamenáváno na hliněné tabulky. Budovali sofistikované stavby s obloukovou klenbou, využívali rozvinuté formy zemědělství (propracovaný systém zavlažování) a vynalezli mimo jiné vůz s koly a hrncířský kruh. Vykopávky také odhalily mnoho chrámů v podobě věží, které byly zasvěceny různým božstvům.

Potomci Noema, kteří se usadili v zemi Šineáru, brzy zapoměli na Noemova Boha a na jeho zaslíbení, že už nikdy nezničí zemi potopou. Stavba babylonské věže byla jakýmsi pomníkem a oslavou mimořádných schopností a šikovnosti stavitelů, projevem jejich pýchy. Jejich touha po slávě a vážnosti, snaha „učinit si jméno“ (Gn 11,4), byly jedněmi z motivů stavby. „Božím záměrem bylo, aby se jednota mezi lidmi udržovala prostřednictvím pravého náboženství. Když modloslužba a polyteizmus zničily toto vnitřní duchovní pouto, lidé přišli nejen o náboženskou jednotu, ale i o duchovní bratrství. Projekt, jakým byla babylonská věž, který měl vnějšími prostředky zajistit ztracenou vnitřní jednotu, nemohl nikdy uspět.“ (1BC 284.285)

Pád Adama a Evy zničil jednotu lidského pokolení a tím i původní Boží plán. Výsledkem byl zmatek v uctívání, všeobecné rozšíření zla a hříšnosti po celé zemi a nakonec i rozdělení lidstva na mnoho různých kultur, jazyků a národů, které se od té doby neustále dostávají do sporů a je mezi nimi nepřátelství a nenávisť.

Aplikace

Co konkrétně můžeš udělat, abys pomáhal překlenout národnostní, kulturní a jazykové rozdíly, které nás často trápí i v církvi? Jak může vaše sborové společenství přispět k porozumění ve společnosti, zvláště mezi různými skupinami, které vůči sobě chovají nenávisť a nepřátelství?

Abraham – otec Božího lidu

Jste-li Kristovi, jste potomstvo Abrahamovo a dědicové toho, co Bůh zaslíbil. (Ga 3,29)

Osobní studium

Tři velká světová monoteistická náboženství – judaismus, křesťanství a islám – vnímají Abrahama jako svého praotce a zakladatele. Křesťané vnímají toto spojení jako duchovní vztah. Když Bůh vyzval Abrahama, aby opustil svou zemi v Mezopotámii, řekl mu: „V tobě dojdou požehnání veškeré čeledi země.“ (Gn 12,3; viz také Gn 18,18; 22,18) Toto požehnání přišlo prostřednictvím Ježíše.

Přečti si texty Žd 11,8–19; Ř 4,1–3 a Ga 3,29. Které klíčové prvky Abrahamovy víry jsou v těchto verších připomenuty? Jak souvisejí s myšlenkou křesťanské jednoty? Jinými slovy, které principy nacházející se v těchto textech nám dnes mohou pomoci pochopit, co tvoří základ a podstatu křesťanské jednoty?

Příběh o Abrahamovi, který je v Bibli představen jako „otec všech věřících“, nám ukazuje některé základní prvky křesťanské jednoty. Zaprvé, Abraham byl poslušný. „Abraham věřil, a proto uposlechl, když byl povolán, aby šel do země, kterou měl dostat za úděl; a vydal se na cestu, ačkoli nevěděl, kam jde.“ (Žd 11,8) Zadruhé, věřil v Boží zaslíbení. „Věřil, a proto žil v zemi zaslíbené jako cizinec, bydlel ve stanech s Izákem a Jákobem, pro které platilo totéž zaslíbení, a upínal naději k městu s pevnými základy, jehož stavitelem a tvůrcem je sám Bůh.“ (Žd 11,9,10) Zatřetí, Abraham uvěřil, že Bůh mu dá syna a že jednoho dne bude jeho potomstva jako hvězd na obloze. Proto Bůh Abrahama ospravedlnil na základě jeho víry (Ř 4,1–3). Začtvrté, Abraham důvěřoval Božímu plánu spasení. Největší zkouškou Abrahamovy víry byla Boží výzva, aby obětoval svého syna Izáka na vrchu Mórija (Gn 22,1–19; Žd 11,17–19).

Starý zákon popisuje Abrahama jako Božího přítele (2Pa 20,7; Iz 41,8). Jeho život víry, jeho neochvějná poslušnost a důvěra v Boží zaslíbení jsou pro náš křesťanský život příkladem.

Aplikace

Uvažuj o svých slovech a o svém jednání v uplynulých dnech. Co vypovídají tvé činy a slova o tom, jaká je tvoje víra?

Boží vyvolený lid

6 Jsi přece svatý lid Hospodina, svého Boha; tebe si Hospodin, tvůj Bůh, vyvolil ze všech lidských pokolení, která jsou na tváři země, abys byl jeho lidem, zvláštním vlastnictvím. 7 Nikoli proto, že byste byli početnější než kterýkoli jiný lid, přilnul k vám Hospodin a vyvolil vás. Vás je přece méně než kteréhokoli lidu. 8 Ale protože vás Hospodin miluje a zachovává přísahu, kterou se zavázal vašim otcům, vyvedl vás Hospodin pevnou rukou a vykoupil tě z domu otroctví, z rukou faraóna, krále egyptského. (Dt 7,6–8)

Osobní studium

Povoláním Abrahama za svého služebníka si Bůh vyvolil lid, který ho měl představovat světu. Toto povolání a vyvolení bylo činem Boží lásky a milosti. Boží povolání Izraele bylo základem jeho plánu obnovy celého lidstva, které bylo po pádu do hříchu nejednotné a doslova zpustošené. Studium biblických dějin nám pomáhá odhalit a pochopit Boží jednání směřující k této obnově. Hlavní součástí tohoto plánu byl Izrael – národ smlouvy.

Proč Bůh vyvolil Izrael, aby byl jeho lidem? Co o tom říkají verše v Dt 7,6–11? Proč si Bůh vyvolil právě potomky Abrahama?

V jádru vyvolení Izraele jako Božího lidu stojí Boží láska k lidem. Bůh uzavřel smlouvu s Abrahamem a jeho potomstvem, aby prostřednictvím vyvoleného národa zachoval poznání o sobě samém (tedy o Bohu) a aby přinesl lidstvu vykoupení (Ž 67,3). Vyvolení Izraele je svrchovaným projevem Boží lásky. Potomci Abrahama se neměli čím pyšnit, ničím si Boží lásku nezasloužili (Dt 7,7).

Při vyvolení svého lidu projevuje Bůh velmi neobvyklou záměnu hodnot. Zatímco lidé hledají při volbě vůdců sílu, moudrost a sebevědomí, Bůh si nevybírá silné a vznešené. Přednost dává těm, kteří jsou si vědomi své slabosti, neschopnosti a nicotnosti. To vše proto, aby se před Bohem nikdo nepovyšoval (1K 1,26–31).

Přesto dostali obrovskou přednost. „Bůh si přál, aby svět obdivoval a chválil jeho lid. Izraelité dostali všechny duchovní výsady. Bůh jim neodepřel nic, co by jim pomohlo vytvořit takovou povahu, kterou by představovali jeho samého. Poslušnost Božího zákona by jim přinesla prospěch, jaký by ostatní národy světa pokládaly za zázrak. Bůh jim mohl dát moudrost a zručnost ke každé umělecké práci, přál si být i nadále jejich učitelem. Poslušnost Božích zákonů je měla zušlechtit a povznést. Kdyby ho poslouchali, Bůh by je chránil před nemocemi, které sužovaly ostatní národy, a obdařil by je mimořádnou duševní silou. Měli být po všech stránkách na výši, a tím ukazovat Boží slávu, majestát a moc. Měli se stát královstvím kněží a svatým lidem. Bůh jim dal všechny prostředky, aby se stali nejslavnějším národem na zemi.“ (COL 288; PM 146)

Aplikace

Uvažuj o tom, co Bůh udělal pro izraelský národ a k čemu jej vyvolil. Jaké paralely můžeš najít v tom, co Bůh udělal pro tebe a k čemu povolal tebe. Uvažuj v ještě širším kontextu – co Bůh udělal pro naši církev a jaké poslání jí svěřil?

Podněty k zamyšlení

V knize *Na úsvitu dějin* si přečti kapitoly „Na úsvitu dějin“ a „Abraham“.

Původní Boží záměr při stvoření lidstva dokládá i ustanovení rodiny (Gn 2,21–24) a soboty. Ježíš jasně řekl (Mk 2,27.28), že sobota byla určena všem lidem. Její univerzální platnost je poznat ze zprávy o stvoření. Bůh neoddělil sedmý den až v souvislosti s vyvolením Izraele za lid smlouvy, ale ještě před objevením se hříchu na zemi. Kdyby sobotu zachovávali všichni lidé, mohla by se stát mocnou sjednocující silou. Sobota jako den Božího odpočinku měla potomkům Adama a Evy připomínat spojení s Bohem i vzájemné spojení mezi lidmi. „Sobota i rodina byly ustanoveny v Edenu a nerozlučně je spojuje Boží záměr. Více než v jakýkoliv jiný den můžeme právě v sobotu žít život podobný životu v ráji. Božím plánem pro členy rodiny bylo, aby prožívali jednotu v práci i ve studiu, v bohoslužbě i v odpočinku. Otec měl být knězem rodiny a společně s matkou měli být učitelé a společníky svých dětí.“ (CG 535)

Otázky k rozhovoru

1. *Jakým způsobem nám záznam stvoření ženy z Adamova boku ukazuje na blízké a důvěrné pouto, které má existovat mezi manželem a manželkou? Proč Bůh v celém Písmu používá obraz vztahu muže a ženy jako příklad blízkosti, kterou chce mít se svým lidem?*
2. *Příběh o babylonské věži ukazuje, že etnické a jazykové rozdělení nebylo původním Božím záměrem pro lidstvo. Jak můžeme dnes toto rozdělení překonat? Jak může církev žít v jednotě a harmonii, přestože se v ní nacházejí lidé z různých národů a jazykových skupin?*
3. *Uvažujte společně o otázce na čtvrtek. Jaké paralely jste našli mezi povoláním starověkého Izraele a povoláním adventistů sedmého dne? Co se z toho můžeme naučit? Jak nám to může pomoci být věrnými v poslání, ke kterému nás Kristus povolal?*

Shrnutí

Původní Boží plán při stvoření byl, aby lidé žili v harmonii a jednotě jako jedna rodina. Neposlušnost našich prvních rodičů způsobila narušení tohoto Božího plánu. Bůh si však povolal Abrahama, aby vytvořil skupinu lidí, jejímž prostřednictvím bude moci šířit zaslíbení o obnově, která se nachází jedině v Kristu.

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy: